

Recenzja książki
Philipa G. Zimbardo i Nikity S. Coulombe
Gdzie ci mężczyźni?,
Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015

Światowej klasy psycholog Philip G. Zimbardo, będący zarazem profesorem na Uniwersytecie Stanforda oraz w Palo Alto University, wielokrotnie nagradzany, autor wielu publikacji naukowych, wraz z Nikitą S. Coulombe, absolwentką psychologii na University of Colorado, w 2015 r. wydali książkę *Gdzie ci mężczyźni?*, której sam tytuł wskazuje na współczesny upadek męskości.

Autorzy podzielili publikację na trzy zasadnicze części: objawy, przyczyny oraz rozwiązania. W każdej z nich syntetycznie opisują kryzys męskości, powołując się na liczne dane statystyczne wskazujące na nieustannie rosnącą liczbę godzin, jaką mężczyźni spędzają przed komputerem, poświęcając swój czas na „męskie” rozrywki, do których autorzy zaliczają gry czy oglądanie filmów pornograficznych. Wskazują również na zatrważającą liczbę mężczyzn mających problemy z wagą, nazywając ich „otyłą, bezkształtną masą”, czy też tych, którzy nie potrafią się ustatkować i podjąć stałej pracy zarobkowej. Rezultatem tych dynamicznych przemian w funkcjonowaniu i wyglądzie mężczyzny jest, jak wskazują autorzy, coraz mniej czasu, jaki poświęcają oni swoim żonom/partnerkom, rodzinom, traktowanie kobiet jako obiektów seksualnych (co jest konsekwencją nadmiernego oglądania filmów erotycznych). Za przyczynę takiego stanu rzeczy, według Philipa G. Zimbardo i Nikity S. Coulombe, należy uznać m.in. strukturę rodzinną, w której ojciec był psychicznie niedostępny dla swego syna, nieskuteczny

system edukacyjny, „oczarowanie” technologią, rosnące znaczenie kobiet w wielu obszarach funkcjonowania społecznego, w tym zawodowego.

Autorzy publikacji szukają rozwiązań na kilku płaszczyznach: rządowej (regulacji prawnych, które pozwoliłyby mężczyznom na uczestniczenie w życiu swego dziecka po rozwodzie, poprawę jakości jedzenia serwowanego w szkołach w celu walki z otyłością, częściowe zmiany funkcjonowania systemu edukacyjnego i zatrudnionych tam nauczycieli, przyznanie większych funduszy dla czytelni i bibliotek); szkolnej (m.in. zajęcia dodatkowe zróżnicowane ze względu na płeć uczniów); rodzinnej (np. przekazywanie systemu wartości opartego na równości w edukacji i wychowywaniu dziewcząt i chłopców); męskiej (zaprzestanie oglądania filmów pornograficznych, wzmożenie aktywności fizycznej); kobiecej (zachęcanie mężczyzn, by rozwijali się we „właściwym kierunku”, uczenie ich okazywania miłości i czułości); medialnej (zaprzestanie stereotypizowania mężczyzn i kobiet, zamieszczanie krótkich informacji przed filmami pornograficznymi dotyczących bezpiecznego seksu).

Książka Philipa G. Zimbardo i Nikity S. Coulombe syntetycznie przedstawia objawy, przyczyny oraz rozwiązania kryzysu męskości. Wskazuje, że w codziennej rzeczywistości rola mężczyzny oraz sam mężczyzna tracą się w rozrywkach „męskich”, filmach pornograficznych, uzależnieniach. Z kolei siła kobiet nieustannie rośnie i to one współcześnie zaczynają wieść prym. Autorzy książki, prezentując liczne dane statystyczne ze świata, w sposób prosty i humorystyczny obrazując współczesnego mężczyznę, zachęcają czytelnika do podjęcia krytycznej refleksji: czy rzeczywiście można powiedzieć, generalizując, że współcześnie męskość zanika, a mężczyźni stają się „otyłymi, bezkształtnymi masami” poświęcającymi większość wolnego czasu grom i filmom pornograficznym? Jeśli tak, to jakie będą konsekwencje takiego stanu rzeczy w przyszłości?

Dorota Dolata